

Onderwerp Compenserende maatregelen 2013	Bestuurlijk behandelvoorstel (2013/374466) CS/CC Mooij
Collegebesluit Het college stelt de raad voor: 1. Kennis te nemen van de compenserende maatregelen voor 2013	Auteur: Ark, M. van der Email: mvdark@haarlem.nl Telefoonnr 023-5113048
Samenvatting/Doel/grond besluit	B&W vergadering 10 – 09 -2013
	Bijlagen Bijlage A Bijlage B

Raadsstuk

Onderwerp: Compenserende maatregelen 2013

Reg.nummer: 2013/374466

1. Inleiding

Bij de vaststelling van de programmabegroting en de meerjarenraming 2013 liet de jaarschijf 2013 een sluitende begroting zien. Ontwikkelingen sindsdien leiden tot een bijgestelde prognose en een tekort in 2013. Deze ontwikkelingen zijn opgenomen in de kadernota 2013 en Bestuursrapportage 2013-1.

In de Bestuursrapportage 2013-1 is tevens een risico vermeld op productieverlies en het niet goed kunnen maken van overhead binnen investeringsprojecten en grondexploitaties. Dit levert een verwacht tekort bij de Bestuursrapportage 2013-2 van €1,2 miljoen.

Voor 2013 wordt een tekort verwacht van €11,9 miljoen wat voor een deel reeds eerder is gemeld bij de eerste bestuursrapportage 2013 en de kadernota 2013. Om het verwachte tekort tegen te gaan is bij de kadernota 2013 besloten om voor bijna €6,0 miljoen vrij te spelen uit bestemmingsreserves. De verwachte nadelen voor 2013 ad €11,9 miljoen worden voor circa 63% bepaald door extra Rijksbezuinigingen of het gemeentefonds en door vastgoed- en markteffecten. Voor 37% wordt het tekort veroorzaakt door beleidsmatige of interne effecten.

Per saldo leveren deze ontwikkelingen de noodzaak om direct maatregelen te nemen en het uitgavenniveau van de gemeente naar beneden te brengen met een bedrag van €6,0 miljoen, om weer te komen tot een sluitende begroting 2013. Strakkere budgetsturing heeft geleid tot minder buffers voor het opvangen van incidentele tegenvallers in het lopende jaar. De algemene reserve is niet meer beschikbaar voor grotere tegenvallers zonder de classificatie “onvoldoende” te krijgen als weerstandsvermogen. Vooruitlopend op de takendiscussie zijn daarom noodzakelijke incidentele maatregelen getroffen voor 2013. Gevolg hiervan is dat prestaties niet (volledig) gehaald zullen worden.

In de navolgende tabel wordt nader inzicht gegeven in de opbouw van de oorzaken van het tekort.

<i>Noodzaak tot compenserende maatregelen (x € 1.000)</i>			
Omschrijving	Invloedsfeer		Totaal
	Intern	Extern	
Rijk			
- Neerwaartse bijstelling algemene uitkering		2.284	
	0	2.284	2.284
Vastgoed en markt			
- Opbouwen risicobuffer vastgoedontwikkeling in reserve grondexploitatie		1.500	
- Toevoeging rente aan voorziening toekomstige verliezen		500	
- Dekking gemeentelijke huisvesting door verkoop vastgoed niet gerealiseerd		865	
- Lagere opbrengsten bouwleges		1.170	
- Minder verkopen gemeentelijk vastgoed		1.000	
	0	5.035	5.035
Beleidsmatig			
- Voortzetten langdurigheidstoeslag t/m 2014	170		
- Ophogen onderhoudsniveau gemeentelijk Vastgoed	500		
- Wegwerken achterstanden archief	454		
	1.124	0	1.124
Intern			
- Bijstelling budgetten energie en OZB	190		
- Inkoopstaakstelling niet haalbaar	1.310		
- Actualisering investeringsplan	147		
- Minder uren en overhead naar investeringen en grondexploitaties	1.200		
	2.847	0	2.847
Overig			
- Bestuursrapportage 2012/2013 en kleinere posten	464	190	
	464	190	654
SUBTOTAAL Noodzaak tot compenserende maatregelen			11.944
Reeds getroffen maatregelen			
- Kadernota 2013: Afromen bestemmingsreserves	-5.952		
	-5.952	0	-5.952
Verwacht resterend tekort 2013			5.992

Het college heeft een zorgvuldige afweging gemaakt waarbij de maatregelen zijn beoordeeld op haalbaarheid, om te komen tot een pakket dat voldoende is om de tekorten terug te brengen.

Dit pakket is uit een mix van de volgende categorieën maatregelen opgebouwd:

<i>Oplossing compenserende maatregelen (x € 1.000)</i>		
Omschrijving		Bedrag
<i>Categorie A - Sturing op budgetten</i>		
Compenserende maatregelen		3.000
Gelijkblijvend prestatieniveau		<u>1.396</u>
		4.396
<i>Categorie B - Meevallers</i>		
Meevallers in de begroting		<u>1.765</u>
		<u>1.765</u>
		6.161

Een deel hiervan bestaat uit incidentele meevallers die zich binnen de begroting 2013 hebben voorgedaan (€1,8 miljoen) en uit voordelen die ontstaan door direct op budgetten bij te sturen (€4,4 miljoen).

Voor een deel van deze laatste categorie betekent dit dat prestaties in 2013 niet (volledig) gehaald zullen worden.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Kennis te nemen van de compenserende maatregelen voor 2013;

3. Beoogd resultaat

Een pakket van maatregelen treffen waarmee er weer een sluitende begroting 2013 ontstaat.

4. Argumenten

De tegenvallers die zich sinds vaststelling van de begroting 2013 hebben voorgedaan kunnen niet alleen met incidentele voordelen worden opgevangen. Het is noodzakelijk ook te kijken naar maatregelen waarbij prestaties niet of later geleverd zullen worden. Het effect hiervan zal zichtbaar zijn. In bijlage A is een samenvatting van de lijst met maatregelen opgenomen, waarbij een verdeling naar programma wordt weergegeven. Deze laat de volgende verdeling naar programma's zien:

Programma	Omschrijving	Bedrag (x € 1.000)
1	Burger en Bestuur	40
2	Veiligheid, Vergunningen en Handhaving	369
3	Welzijn, Gezondheid en Zorg	242
5	Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling	1.483
6	Economie, Cultuur, Toerisme en Recreatie	535
7	Werk en Inkomen	797
8	Bereikbaarheid en Mobiliteit	271
9	Kwaliteit Fysieke Leefomgeving	1.958
10	Financiën/Algemene Dekkingsmiddelen	466
		6.161

We zijn al ver in 2013. De mogelijkheden tot compenserende budgetten zijn beperkt vanwege lopende verplichtingen vanuit contracten, verordeningen, etc. De meeste mogelijkheden tot bezuinigen bevinden zich daarom in de materiële budgetten voor onderhoud en ontwikkeling van de fysieke ruimte.

Bijlage B geeft een meer gedetailleerdere uiteenzetting van de maatregelen per programma, met toelichting van voor- en nadelen.

Vooruitlopend op de uitkomsten van de Bestuursrapportage 2013-2 wordt de aannahme gedaan dat plus- en minposten tegen elkaar wegvallen. Uitzondering hierop is de €1,2 miljoen waarmee binnen de €6,0 te compenseren tekort reeds rekening is gehouden. Bij de Bestuursrapportage 2013-2 zullen tevens compenserende maatregelen worden voorgelegd om de dan bekende tekorten te compenseren.

Als de aannahme dat de plussen en minnen elkaar opheffen niet juist blijkt te zijn, dan zal eerst worden bezien waar verdere bijsturing mogelijk is.

5. Kanttekeningen

Van het totale maatregelenpakket van €6,2 miljoen betreft een bedrag van €3,0 miljoen compenserende maatregelen. Dit betekent dat het niet doen van de uitgave effect heeft op de prestaties die we als gemeente leveren. Het gaat hierbij voornamelijk om fysieke maatregelen in de openbare ruimte en ISV reserves.

Van het totaal aan overige maatregelen is ook voor een bedrag van €1,7 miljoen gerealiseerd door onttrekkingen aan reserves. Samen met de onttrekking aan de ISV reserves en de afoming bestemmingsreserves bij de kadernota 2013 levert de onttrekking aan deze posten voor de toekomst minder mogelijkheid tot het opvangen van nadelen. De €1,7 miljoen is opgebouwd uit de volgende reserves:

Reserveonttrekkingen tbv compenserende maatregelen (x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag
Stoppen activiteit wonen boven winkels per 2015	289
Vrijval bestemmingsreserve WSW	200
Vrijval reserve WWB	367
Vrijval startersleningen t.g.v. stelselwijziging	50
Bijdrage openbare ruimte Hamelinkstraat vervalt	594
	1.700

6. Uitvoering

Besluitvorming over deze maatregelen door de raad zal plaatsvinden bij de Bestuursrapportage 2013-2.

7. Bijlagen

- A. Samenvatting compenserende maatregelen 2013
- B. Gedetailleerd overzicht compenserende maatregelen

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. Kennis te nemen van de compenserende maatregelen 2013;

Gedaan in de vergadering van 27 augustus 2013

De griffier

De voorzitter

Programma	Omschrijving	Bedrag (x € 1.000)
1	Burger en Bestuur	40
2	Veiligheid, Vergunningen en Handhaving	369
3	Welzijn, Gezondheid en Zorg	242
5	Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling	1.483
6	Economie, Cultuur, Toerisme en Recreatie	535
7	Werk en Inkomen	797
8	Bereikbaarheid en Mobiliteit	271
9	Kwaliteit Fysieke Leefomgeving	1.958
10	Financiën/Algemene Dekkingsmiddelen	466
		6.161
Programma 1		
	Vrijval presentiegelden Commissies	40
		40
Programma 2		
	Bijsturing representatiebudget	10
	Break uitgaven huidige uniformen	15
	Onderhoud gebouwen uitstellen	20
	Break training en crisisbeheersing	35
	Minder techn uitbestede werk handhaving	40
	Lagere lasten handhaving markt en wegslepen	40
	Stopzetten inhuur handhavers	44
	Vacatures management niet invullen	80
	Extra doorbelasting naar subsidie RIEC, centrale overhead	85
		369
Programma 3		
	Restant middelen Diversiteitsbeleid niet inzetten	25
	Minder middelen Ouderenbeleid aanvragen	42
	Taken middelen Volksgezondheid tijdelijk stoppen	175
		242
Programma 5		
	Vrijval startersleningen t.g.v. stelselwijziging	50
	Transformatie kantoren soberder uitvoeren	200
	Stoppen activiteit wonen boven winkels per 2015	289
	Niet programmeren vrijval GSB-3 eindafrekening BDU SIV	350
	Toegezegde bijdrage OR Hamelinkstraat vervalt	594
		1.483

Programma 6		
	3 ^e tranche Cultuurstimuleringsfonds niet toekennen	50
	Monumentenlening minder aanvragen	100
	Combinatiefunctionarissen betaald door co-financiering derden	185
	Vrijval budget monumentenleningen t.g.v. stelselwijziging	200
		535
Programma 7		
	Temporiseren Webshop minimabeleid	30
	Temporiseren sociale activering	100
	Vrijval middelen voor van boven-formatieven	100
	Vrijval bestemmingsreserve WSW	200
	Vrijval reserve WWB	367
		797
Programma 8		
	Parkeeropbrengsten verhogen door handhaving	30
	Parkeertarieven stijgen per 1/11	141
	Minder onderhoud parkeergarages	100
		271
Programma 9		
	Efficiency dagelijks beheer Spaarnelanden	100
	Dagelijks beheer versoberen	166
	Lopende projecten openbare ruimte temporiseren	310
	Urgente projecten openbare ruimte niet opstarten	657
	Project openstellen Waarderbrug in 2 richtingen uitstellen	650
	Projecten 2013 niet opstarten	885
	Inkoop taakstelling niet haalbaar door stopzetten projecten	-810
		1.958
Programma 10		
	Restant taakstelling stelpost vrijvallen	16
	Reductie deelname congressen c.a.	30
	Verlaging bijdrage OR	30
	Bijdragen kennisplatforms verminderen	40
	Arbo budget korten	50
	213a onderzoeksbudget korten	50
	Vrijval onvoorzien	50
	Verlaging opleidingsbudget	200
		466

Noodzaak tot compenserende maatregelen (x € 1.000)

Omschrijving	Invloedsfeer		Totaal
	Intern	Extern	
Tekort kadernota 2013			
- 2 ^e en 3 ^e Bestuursrapportage 2012	523		
- Eigen besluitvorming	2.597		
- Externe effecten marktomstandigheden		2.865	
- Bijstelling verwachting algemene uitkering		-916	
- 1 ^e bestuursrapportage 2013	115	2.360	
- Afkomen bestemmingsreserves	-5.952		
	-2.717	4.309	1.592
Verwacht tekort Berap 2	1.200		
Tekort a.q.v. meircirculaire		3.200	
	1.200	3.200	4.400
			<u>5.992</u>

Oplossing compenserende maatregelen (x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag	
Categorie A - Sturing op budgetten		
Compenserende maatregelen	3.000	
Gelijkblijvend prestatieniveau	<u>1.396</u>	4.396
Categorie B - Meevallers		
Meevallers in de begroting	<u>1.765</u>	1.765
		6.161

Bijlage 1: Onderbouwing compenserende maatregelen

(*1.000)

	aangeleverd	toelichting	voor- en nadelen
Programma 1			
Vrijval presentiegelden Commissies	40	In 2013 tot op heden weinig gebruik van gemaakt.	
		40	
Programma 2			
Bijsturing representatiebudget	10	Van het resterende representatiebudget wordt € 10.000 in mindering gebracht.	
Break uitgaven huidige uniformen	15	Gelet op doorontwikkeling afdeling V&H stoppen we in 2013 tijdelijk met de uitgaven in het huidige uniform en richten we ons op de aanbesteding van het nieuwe uniform voor de komende jaren.	
Onderhoud gebouwen uitstellen	20	Voorgesteld wordt om geen onderhoud te plegen in 2013 aan het gebouw Gedempte oudegracht (handhavers).	De kans is aanwezig dat er bij een incident alsnog onderhoud nodig is waar geen budget voor aanwezig is.
Break training en crisisbeheersing	35	In afwachting van nieuwe crisisorganisatie bevolkingszorg geven we dit jaar geen trainingen crisisbeheersing, dat betekent dat mensen die nieuw in de crisisorganisatie een rol hebben, niet getraind en geoefend zijn.	
Minder techn uitbesteed werk handhaving	40	Per jaar is 100.000 euro beschikbaar voor technisch uitbesteed werk ten dienst van de handhaving in de bebouwde omgeving. Hieronder vallen bijvoorbeeld voorfinanciering uitvoering bestuursdwang, bouwkundig onderzoek van panden waar de gemeente zware belangen heeft, of technisch onderzoek waarvoor het specialisme niet binnen de gemeente voorhanden is, maar wat wel vereist is om aan te kunnen tonen dat in casu sprake is van een overtreding.	Inmiddels zijn we halverwege het jaar en is de inschatting dat met het inleveren van een deel van dit budget halverwege dit jaar, geen te grote risico's worden gelopen.
Lagere lasten handhaving markt en wegslepen	40		geen
Stopzetten inhuur handhavers	44	Stopzetten inhuur handhavers	Dit betekent dat wij de doelstellingen die wij hebben op de overlastthema's, zoals afval, honden, fietsen, terrassen, uitstallingen en overig APV moeilijker halen.
Vacatures management niet invullen	80	Vanaf 1 april komen de salariskosten van de hoofdafdelingsmanager VVH ten laste van het directiebudget. Dit budget wordt deels ingezet voor oude taakstellingen binnen VVH. Er is nog ruimte ter hoogte van € 30.000. Per 1 mei jl is de vacature hoofd omgevingsvergunning ontstaan. De taak van deze functie is voorlopig belegd bij het afdelingshoofd Handhaving Bebouwde Omgeving.	
Extra doorbelasting naar subsidie RIEC, centrale overhead	85	De salariskosten van de medewerkers RIEC worden gedekt uit de subsidie van het RIEC. Het is mogelijk om een deel van de centrale overhead toe te rekenen aan deze subsidie. Dit komt neer op een extra doorbelasting naar het RIEC.	geen
		369	

	aangeleverd	toelichting	voor- en nadelen
Programma 3			
Restant middelen Diversiteitsbeleid niet inzetten	25	Het budget voor Diversiteitsbeleid wordt in 2013 via een andere systematiek verdeeld. Nog niet alle middelen zijn besteed. Het restant budget is (nog) vrij besteedbaar en kan worden ingezet voor deze bezuiniging.	
Minder middelen Ouderenbeleid aanvragen	42	In het kader van de bezuinigingen op subsidies (Kadernota 2011) is ook gekort op de subsidies voor Flankerend Ouderenbeleid. De subsidies worden in een aantal jaar afgebouwd. Nu blijkt dat enkele organisaties al per 2013 geen aanvraag meer hebben ingediend.	
Taken middelen Volksgezondheid tijdelijk stoppen	175	In de nota Gezondheidsbeleid (2012) zijn middelen gereserveerd voor bewonersinitiatieven (Samen lekker gezond). Daarnaast loopt de implementatie van projecten op het gebied van leefstijlinterventies moeizaam. Voorstel is de rest van het jaar de taken tijdelijk stop te zetten.	
		242	
Programma 5			
Vrijval startersleningen t.g.v. stelselwijziging	50	Voor de starterslening kan, na aftrek van de kosten van circa € 25.000, in 2013 een bedrag van € 50.000 bijdragen aan de compensatiemaatregelen (reservemutatie ISV wonen).	
Transformatie kantoren soberder uitvoeren	200	In de Woonvisie is voor de jaren 2013-2015 een bedrag van 0,4 mln. opgenomen voor een plan van aanpak transformatie kantoren. Dit resulteert in een soberder uitvoering van dit plan van aanpak.	
Stoppen activiteit wonen boven winkels per 2015	289	Het voorstel betreft het stopzetten van de activiteiten gericht op het realiseren van woonruimte boven winkels na 2015 na beëindiging van de lopende afspraken.	
Niet programmeren vrijval GSB-3 eindafrekening BDU SIV	350	Met de vaststellingsbeschikking voor de herstelafspraken met betrekking tot de Wet Inburgering, Veiligheid en Huiselijk geweld wordt GSB-3 periode 2005-2009 met een voordelig saldo afgesloten. Dit jaar kan het resterende deel van € 520.000 worden ingezet als dekking voor een tekort op vrouwenopvang van € 170.000 (programma 3) en € 350.000 als invulling van de compenserende maatregelen.	
Toegezegde bijdrage OR Hamelinkstraat vervalt	594	Bij raadsbesluit 'Zuidstrook Slachthuisbuurt' (reg. nr. 2008/17086) is de gemeente een verplichting aangegaan om samen met de corporatie te investeren in de openbare ruimte rondom de sloop / nieuwbouw. Omdat het project 'J.J. Hamelinkstraat' van de kant van de corporatie vertraagd is, voldoet het niet meer aan de voorwaarden van de overeenkomst en kan de gemeente onder deze verplichting uit.	Gemeentelijke bijdrage voor het woonrijp maken moeten op een andere manier moeten worden betaald. Dit kan door een groter deel (of het geheel) hiervan bij de corporatie als ontwikkelende partij neer te leggen, of door te zijner tijd elders binnen de gemeente dekking te vinden. In dat geval zal dit ten koste gaan van andere investeringen. Dit is niet bevorderlijk voor de relatie met de corporatie
		1.483	

	aangeleverd	toelichting	voor- en nadelen
Programma 6			
3e tranche Cultuurstimuleringsfonds niet toekennen	50	De aanvraagtermijn voor de 3de tranche Cultuurstimuleringsfonds sluit in augustus 2013. De middelen zijn dus nog niet bestemd en kunnen ingezet worden.	Het schrappen van de 3de tranche zal leiden tot bezwaren van amateurverenigingen en culturele initiatieven.
Monumentenlening minder aanvragen	100	De subsidieaanvragen 2013 blijven achter, de verwachting is dat het budget (0,4 mln.) niet volledig besteed gaat worden.	
Combinatiefunctionarissen betaald door co-financiering derden	185	Van het Rijk ontvangt de gemeente middelen voor combinatiefunctionarissen, waarbij wordt uitgegaan van cofinanciering door de gemeente. Met de partners in de stad zijn al langer afspraken gemaakt over de financiering van de combinatiefunctionarissen binnen de huidige subsidiecontracten. In programma 4 is separaat ook nog een cofinancieringsbedrag opgenomen dat niet nodig is om de met het Rijk gemaakte afspraken na te komen. Dit bedrag kan vrijvallen.	
Vrijval budget monumentenleningen t.g.v. stelselwijziging	200	Het jaarlijks budget monumentenleningen kan na advies van de accountant vrijvallen. De stelselwijziging heeft betrekking op het feit dat het te reserveren budget alleen betrekking heeft op rentelasten, transactiekosten en oninbare vorderingen. Het leningdeel hoeft dus niet te worden gereserveerd. In 2013 is € 100.000 beschikbaar als compenserende maatregel.	
		535	
Programma 7			
Temporiseren Webshop minimabeleid	30	Het niet aangaan van verdere verplichtingen voor de ontwikkeling of implementatie van de webshop in 2013 door uitstel naar 2014 levert een incidentele baat op.	
Temporiseren sociale activering	100	Door het niet aangaan van verdere of nieuwe verplichtingen op het gebied van sociale activering kan incidenteel hierop een bedrag worden bezuinigd. Mede als gevolg van het beter beheersen van onvoorziene uitgaven en een strakkere bedrijfsvoering.	
Vrijval middelen voor van bovenformatieven	100	Van de groep van 5 bovenformatieven die op grond van het vorige sociaal statuut onbeperkte ontslagbescherming hadden, zijn of worden 2 mensen intern geplaatst op een structurele functie. Een derde gaat uit dienst. Hierdoor kan een bedrag van € 100.000 vrijvallen.	geen
Vrijval bestemmingsreserve WSW	200	De baten vanuit de reserve hoeven dit jaar niet besteed te worden aan de herstructurering Paswerk. De kosten verbonden aan de herstructurering kunnen tot 2014 worden uitgesteld. Dit levert een incidenteel voordeel op.	In 2014 wordt alsnog aan de herstructurering gewerkt omdat per 2015 de WSW ingrijpend wordt veranderd als gevolg van de invoering van de Participatiewet.
Vrijval reserve WWB	367	Middels beleidswijzigingen kan het totale volume aan bijstandsverstrekkingen worden beperkt.	Als gevolg van de uitname van de reserve kan het zijn dat deze niet toereikend is in 2013 zijn dan wel in de komende jaren niet meer toereikend is om hogere uitkeringsverstrekking te dekken.
		797	
Programma 8			
Parkeeropbrengsten verhogen door handhaving	30	Vergroting parkeeropbrengsten door inhuur 2 extra parkeerhandhavers a 60.000 euro. We zitten nu qua bezetting op een efficiëntie van 83% a 84%.	Als we verhogen tot 100% (te bereiken door 2 extra handhavers) kunnen we in 2013 nog 3.000 bonnen meer schrijven (bovenop huidige prognose). Dit levert naar verwachting per saldo € 30.000 op.
Parkeertarieven stijgen per 1/11	141	Parkeertarieven verhoging per 2014 vervroegen naar 1 november 2013	In dit bedrag is rekening gehouden met € 26.000 aanpassingskosten van de automaten.
Minder onderhoud parkeergarages	100	Minder onderhoud aan parkeergarages	De budgetten voor het onderhoud van vastgoed zijn onvoldoende (zie Kadernota).
		271	

	aangeleverd	toelichting	voor- en nadelen
Programma 9			
Efficiency dagelijks beheer Spaarnelanden	100	Mbt. dagelijks onderhoud zijn er contracten afgesloten met Spaarnelanden. Hierin zit ruimte ad € 100.000 op de groenonderhoud door efficiency taakstelling bij Spaarnelanden.	
Dagelijks beheer versoberen	166	Van de overige dagelijks onderhoudsbudgetten worden de klachten en meldingen die niet naar Spaarnelanden gaan opgelost. Hiervan is een groot deel verplicht naar bedrijven die het onderhoud regelen voor dagelijkse storingen en problemen.	Dit betekent dat de tijdsnorm van afhandeling omhoog gaat en dat de burger hiervan het resultaat merkt. Vaak zal het onderhoud moeten plaatsvinden in het kader van veiligheid. Een budgetverlaging van 10% lijkt haalbaar met zeer sterke sturing.
Lopende projecten openbare ruimte temporiseren	310	Hierin staat aangegeven dat voor een klein aantal projecten, ter waarde van 738.000 euro, er getemporeerd kan worden naar 2014. (80% <i>ivm vat vtu correctie</i>)	Budgetten 2014 zullen deze projecten moeten dragen en achterstanden lopen op. De noodzakelijkheid van het onderhoud wordt niet minder. Ook is personele inzet beschikbaar waarmee rekening is gehouden bij de besparing.
Urgente projecten openbare ruimte niet opstarten	657	De projecten hebben een hoge prioriteit (moeten dit jaar nog uitgevoerd worden) en zijn nog niet opgestart. Deze projecten kennen een technische en/of veiligheidsnoodzaak.	Er zullen beheersmaatregelen ad € 192.000 worden getroffen om stoppen mogelijk te maken. Bijvoorbeeld het weghalen van speeltoestellen of afzetten van een deel van een kade. Met beschikbare personele inzet is rekening gehouden bij de besparing.
Project openstellen Waarderbrug in 2 richtingen uitstellen	650	Voor het project is in de exploitatiebegroting totaal € 750.000 beschikbaar. Bij stopzetten project kan dit budget direct bijdragen aan de compenserende maatregelen in 2013	Het realiseren van de openstelling Waarderbrug in twee richtingen is een specifieke wens van de raad. Dit en het feit dat voorbereidingskosten reeds zijn gemaakt leveren een onomkeerbaar besluit. Om daarom alsnog invulling te kunnen geven aan dit project wordt deze in 2014 uitgevoerd waarvoor binnen de prioritering van onderhoudsprojecten 2014 ruimte wordt gemaakt.
Projecten 2013 niet opstarten	885	De projecten hebben een lagere prioriteit (maar alsnog óf technische noodzaak óf gepland onderhoud/inspectie). (80% <i>ivm vat vtu correctie</i>)	De projecten schuiven door naar 2014, de onderhoudswerkzaamheden dienen namelijk wél binnen afzienbare tijd uitgevoerd te worden. Daarmee worden de budgetten 2014 extra belast en levert ophoging achterstallig onderhoud. Met beschikbare personele inzet is rekening gehouden bij de besparing.
Inkoop taakstelling niet haalbaar door stopzetten projecten	-810		
		1.958	

	aangeleverd	toelichting	voor- en nadelen
Programma 10			
Restant taakstelling stelpost vrijvallen	16	Stelpost die kan niet nodig is en kan vrijvallen	Geen
Reductie deelname congressen c.a.	30	Reductie van € 30.000 op het budget van € 38.000 van congressen en symposium.	Geen
Verlaging bijdrage OR	30	Budget OR voor externe begeleiding / cursus neerwaarts bijstellen	Geen
Bijdragen kennisplatforms verminderen	40	Deel van het budget zal niet worden uitgegeven en kan vrijvallen	Geen
Arbo budget korten	50	Het arbobudget wordt met € 50.000 gekort.	De ruimte voor onvoorziene uitgaven voor onderzoek of aanpassingen bij in de resterende periode mogelijk optredende risicovolle arbeidsomstandigheden is er dan niet meer. De OR heeft instemmingsrecht.
213a onderzoeksbudget korten	50		
Vrijval onvoorzien	50	Er resteert € 300.000	
Vrijval opleidingsbudget	200	Het opleidingsbudget wordt met € 200.000 gekort. Dit bedrag is echt de maximaal te besparen opgave voor MenS op het opleidingsbudget.	Bezuinigen op opleiding in een organisatie die kwaliteitsimpuls nodig heeft, werkt averrechts. De Ondernemingsraad heeft instemmingsrecht op verdeling opleidingsbudget.
		466	
			6.161

Waarvan Reserves	
Transformatie kantoren soberder uitvoeren	200
Stoppen activiteit wonen boven winkels per 2015	289
Vrijval bestemmingsreserve WSW	200
Vrijval reserve WWB	367
Vrijval startersleningen t.g.v. stelselwijziging	50
Toegezegde bijdrage OR Hamelinkstraat vervalt	594
	1.700